

Anonimizált változat

Fordítás

C-296/24 – 1

C-296/24. sz. [Jouxy]ⁱ ügy

**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás**

A benyújtás napja:

2024. április 26.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Cour de cassation (Luxemburg)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2024. április 25.

Felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felek:

SM

PX

Ellenérdekű fél:

Caisse pour l'avenir des enfants

1. TÉNYÁLLÁS

- 1 SM Luxemburgban dolgozó határ menti ingázó munkavállaló. Franciaországban rendelkezik lakóhellyel, ahol PX-szel, házastársával és közös gyermekükkel együtt él. A házastárs keresőtevékenységet is folytat, és a gyermek után havi 250 euró tartásdíjban részesül, amelyet a gyermek biológiai apja fizet. A gyermek felsőfokú tanulmányi ösztöndíjban részesül.

ⁱ A jelen ügy neve fiktív. Az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

- 2 SM egy ideig részesült a felesége gyermeke után járó családi támogatásban, amelyet az alperes Caisse pour l'avenir des enfants (a gyermekek jövőjéért alap) folyósított.
- 3 Ezt követően 2016. augusztus 1-jére visszamenő hatállyal megvonták tőle e támogatást, azzal az indokkal, hogy a (módosított) code de la sécurité sociale luxembourgeois (luxemburgi társadalombiztosítási törvénykönyv) 269. és 270. cikke alapján a gyermeket már nem lehet családtagnak tekinteni.

Az eljárás előzményei

- 4 A Conseil arbitral de la sécurité sociale (társadalombiztosítási választottbírói tanács, Luxemburg) helyt adott a keresetnek, és úgy ítélte meg, hogy vissza kell állítani az SM részére folyósított családi támogatás kifizetését.
- 5 A fellebbezési eljárásban a Conseil supérieur de la sécurité sociale (legfelsőbb társadalombiztosítási tanács Luxemburg) megváltoztatta az elsőfokú ítéletet, és megerősítette, hogy meg kell vonni a családi támogatást.
- 6 A másodfokon hozott határozattal szemben jelenleg a Cour de cassationhoz (semmitőszék, Luxemburg) fordulnak felülvizsgálati kérelemmel.

A fellebbezés tárgyában hozott, megtámadott ítélet

- 7 A 2016. július 23-i törvény, amely 2016. augusztus 1-jén lépett hatályba, módosította a társadalombiztosítási törvénykönyvet, kizárva többek között a házastárs vagy az élettárs gyermekeit az e törvény 270. cikkében meghatározott „családtag” fogalmából. A Bíróság a 2020. április 2-i Caisse pour l'avenir des enfants (A határ menti ingázó munkavállaló házastársának gyermeke) ítéletében (C-802/18, EU:C:2020:269) kimondta, hogy „a határ menti ingázó munkavállaló által a valamely tagállamban foglalkoztatottként folytatott tevékenységtől függő családi támogatás [az uniós jog] értelmében vett szociális kedvezménynek minősül” (23. pont), és hogy „[az uniós joggal] ellentétesek azok a tagállami rendelkezések, amelyek értelmében a határ menti ingázó munkavállalókat csak a saját gyermekeik után illeti meg az általuk e tagállamban foglalkoztatottként folytatott tevékenységtől függő családi támogatás, házastársuknak a velük leszármazáson alapuló rokoni kapcsolatban nem álló gyermekei után azonban nem – *akiknek a tartásához viszont hozzájárulnak* –, holott az e támogatáshoz való jog az említett tagállamban lakóhellyel rendelkező valamennyi gyermeket megilleti” (71. pont).
- 8 A megtámadott ítélet kizár mindennemű hátrányos megkülönböztetést, mivel az csak abban az esetben lenne elképzelhető, ha a határ menti ingázó munkavállaló az uniós jog alapján a házastársa azon gyermeke után járó szociális kedvezményre – például családi támogatásra – tarthatna igényt, akivel nincs leszármazáson alapuló rokoni kapcsolatban.

- 9 Márpedig e jog feltételezi, hogy a határ menti ingázó munkavállaló bizonyítékot szolgáltat az illetően, hogy hozzájárul házasátarsa gyermekének eltartásához. Az ilyen bizonyítás megkövetelése nem eredményez közvetett hátrányos megkülönböztetést a Luxemburgban lakóhellyel rendelkező munkavállalókhöz képest. A Bíróság kimondta, hogy az eltartott családtag jogállás olyan *ténybeli helyzetből* ered, „amelyet a hatóságoknak és adott esetben a nemzeti bíróságoknak [...] anélkül kell értékelniük, hogy meg kellene határozniuk e hozzájárulás okait, vagy számszerűsíteniük kellene annak pontos mértékét” (2016. december 15-i Depesme és társai ítélet, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, 60. pont; 2020. április 2-i Caisse pour l’avenir des enfants [A határ menti ingázó munkavállaló házasátarsának gyermeke] ítélet, C-802/18, ECLI:EU:C:2020:269, 50. pont).
- 10 A bíróságnak tehát meg kell vizsgálnia, hogy a felperes hozzájárul-e házasátarsa gyermekének eltartásához. Az ítélezési gyakorlatból következik, hogy e bizonyítás nem következik automatikusan a közös lakóhely fennállásából, sőt abból sem, hogy az apa nem fizet tartásdíjat. Az ügy érdemében határozó bíróságoknak el kell végezniük az érintett által szolgáltatott bizonyítékok konkrét vizsgálatát.
- 11 Főszabály szerint a biológiai szülők a közös gyermekek eltartásához és neveléséhez a saját erőforrásaikkal, a másik szülő erőforrásaival és a gyermekek szükségleteivel arányosan járulnak hozzá, és a szülők szétválása esetén az eltartásukhoz és a nevelésükhöz való hozzájárulás az esettől függően az egyik szülő által a másik szülő részére fizetett tartásdíj formáját ölti. A jelen ügyben a biológiai anya, PX, keresőtevékenységet folytat, amelyből jövedelemre tesz szert. A biológiai apa szintén keresőtevékenységet folytat, és az anya tőle havi 250 euró (rendszeresen kiigazítandó mértékű) tartásdíjat kap a gyermek után.
- 12 A mostohaapa SM által benyújtott iratok, köztük a családi televízió vásárlása, az ingatlan kölcsön törlesztési táblázata, a CEDIES által a gyermek javára nyújtott ösztöndíj és a jövedelemadó-megállapítás, noha igazolják a háztartás költségeit, nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy SM hozzájárul a gyermek eltartásához, különös tekintettel azokra az objektív tényezőkre, amelyek szerint a biológiai szülők tartják el gyermeküket.

2. A FELÜLVIZSGÁLATI KÉRELEM JOGALAPJAI

AZ ELSŐ JOGALAP

Első rész: tág értelmezés

- 13 Az állandó ítélezési gyakorlat szerint a munkavállaló családtagi jogállása azon elv hatálya alá tartozik, „amely szerint az Unió egyik alapját képező, a munkavállalók szabad mozgását biztosító rendelkezéseket tágan kell értelmezni” (2016. december 15-i Depesme és társai ítélet, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, 58. pont; 1987. június 18-i Lebon ítélet, 316/85, EU:C:1987:302,

21–23. pont). Ezt az elvet alkalmazva a Bíróság úgy ítélte meg, hogy „a határ menti ingázó munkavállaló eltartott családtagi minősége” nem „tartáshoz való jogot” feltételez, hanem „ténybeli helyzetről” van szó, és ez a jogállás, „ha az e munkavállaló házastársa vagy elismert élettársa gyermekének helyzetére vonatkozik, ekképpen objektív körülményekből tűnhet ki, például, ha e munkavállalónak és a hallgatónak közös lakóhelye van, anélkül hogy meg kellene határozni, hogy miért járul hozzá a határ menti ingázó munkavállaló a hallgató eltartásához, vagy anélkül hogy pontosan számszerűsíteni kellene e hozzájárulás mértékét” (2016. december 15-i Depesme és társai ítélet, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:95, 58. és 60. pont).

- 14 Márpedig a megtámadott ítélet a „családtag” jogállás megszorító értelmezését fogadta el, úgy ítélve meg, hogy a gyermek SM lakóhelyén lakik, és SM valóban részt vállalt a „háztartás költségeiben”, de ez nem bizonyítja, hogy részt vett a háztartásban élő gyermek eltartásában, mivel a biológiai szülők szintén hozzájárultak (vagy hozzájárulhattak) a gyermek eltartásához.
- 15 Ennek kimondásával a fellebbviteli bíróságok SM hozzájárulásának fennállását a „hozzájárulás okaitól” (amely vagy kapcsolódik a biológiai szülők mulasztásához, vagy nem), valamint a hozzájárulás mértékének értékelésétől tették függővé, megsértve ezzel a Bíróság ítélkezési gyakorlatát.
- 16 A jogbizonytalanság elkerülése érdekében a következő kérdést kell a Bíróság elé terjeszteni: „Ellentétes-e azzal az elvvel, amely a munkavállalók szabad mozgását – amely az Unió egyik alapját képezi – biztosító rendelkezéseket tágan kell értelmezni (Depesme és társai ítélet, 58. pont), ha valamely tagállam rendelkezéseit úgy kell értelmezni, hogy a határ menti ingázók házastársuk gyermekei után, ha e gyermekek a határ menti ingázó munkavállalóval közös lakóhellyel rendelkeznek, és e munkavállaló részt vállal annak a háztartásnak a költségeiben, amelyhez a gyermek tartozik, azzal az indokkal nem részesülhetnek az e tagállamban folytatott keresőtevékenységükhöz kapcsolódó családi támogatásban, hogy a gyermek biológiai szülei is részt vesznek a gyermek eltartásában?”

Második rész: hátrányos megkülönböztetés

- 17 A határ menti ingázó munkavállaló családtagi jogállásának ilyen megszorító értelmezésével a fellebbviteli bíróság megsértette a közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét is, holott e támogatáshoz a szóban forgó tagállamban lakóhellyel rendelkező valamennyi gyermeknek joga van.
- 18 A jogbizonytalanság elkerülése érdekében a következő kérdést kell a Bíróság elé terjeszteni: „2) Ellentétes-e s az EUMSZ 45. cikk (1) és (2) bekezdéséből következő munkavállalók szabad mozgásának elvével és a hátrányos megkülönböztetés tilalmával, valamint a 492/2011/EK rendelet 7. cikkének (2) bekezdésével és a 2004/38/EK irányelv 2. cikkének 2. pontjával összefüggésben értelmezett 883/2004 rendelet 1. cikkének i) pontjával és

67. cikkével az, ha valamely tagállam rendelkezéseit úgy értelmezik, hogy a határ menti ingázók házastársuk gyermekei után, ha e gyermekek a határ menti ingázó munkavállalóval közös lakóhellyel rendelkeznek, és e munkavállaló részt vállal annak a háztartásnak a költségeiben, amelyhez a gyermek tartozik, nem részesülhetnek az e tagállamban történő keresőtevékenységükhöz kapcsolódó családi támogatásban azzal az indokkal, hogy a gyermek biológiai szülei is részt vesznek a gyermek eltartásában, holott e támogatásra az azonos helyzetben lévő, e tagállamban lakóhellyel rendelkező valamennyi gyermek jogosult?”

Harmadik rész: az egységes értelmezés szükségessége

- 19 Amikor a Bíróság megállapítja, hogy a munkavállalónak a gyermek tartásához való hozzájárulása „ténybeli helyzet”, akkor ezzel azt kívánja mondani, hogy ez a – tágan értelmezendő – hozzájárulás nem jelent „jogot” a tartásra, és hangsúlyozza, hogy e hozzájárulás értékelése során „objektív körülményekre” kell hivatkozni, az uniós jog e tekintetben történő „egységes alkalmazása” érdekében (2016. december 15-i Depesme és társai ítélet, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, 58. pont; 2020. április 2-i Caisse pour l’avenir des enfants [A határ menti ingázó munkavállaló házastársának gyermeke] ítélet, C-802/18, EU:C:2020:269, 50. és azt követő pontok).
- 20 Márpedig a megtámadott ítélet nyilvánvalóan ellentmondást hordoz, mivel ebből az ítélkezési gyakorlatból azt a következtetést vonta le, hogy a munkavállalónak a gyermek eltartásához való hozzájárulása egy ténybeli helyzet önálló értékelésének körébe tartozik, amelyet mind a Bíróság, mind pedig a Cour de cassation (semmitőszék) az ügy érdemében eljáró bíróságok számára tartott fenn. Az érdemben eljáró bíróságok szabad mérlegelése az egységes értelmezés hiányának szinonimája, és összeegyeztethetetlen az uniós jognak a Bíróság által követett egységes értelmezésével. Ennek kimondásával a fellebbviteli bíróságok megsértették az uniós jog egységes értelmezésének szabályát.
- 21 A jogbizonytalanság elkerülése érdekében a következő kérdést kell a Bíróság elé terjeszteni: „Ellentétes-e az uniós jog egységes értelmezésének szabályával (1972. február 1-jei 49/71 ítélet, 1972. február 1-jei 50/71 ítélet) az, ha a határ menti munkavállaló családtagjának való minősülésére, és különösen a munkavállalónak a házastársa gyermeke eltartásához való hozzájárulására vonatkozó kérdést, amely az egységes értelmezés e szabálya alá tartozik (Caisse pour l’avenir des enfants [A határ menti ingázó munkavállaló házastársának gyermeke] ítélet, C-802/18, 50. pont) az eljáró bíróságok önálló értékelésére bízzák, és így a Cour de cassation (semmitőszék) nem biztosítja a fogalom egységes alkalmazását?”

Negyedik (másodlagos) rész: az előzetes döntéshozatalra utalás célszerűsége

- 22 Bár a Cour de cassation (semmitőszék) az első jogalap első három részének elutasítását tervezi, előzetes döntéshozatal céljából a fentiekben megfogalmazott kérdéseket kell előterjeszteni. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

jogellenes elutasítása megalapozza a kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetet, és sérti az EJEE 6. cikkét.

MÁSODIK JOGALAP: AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI EGYZMÉNYÉNEK MEGSÉRTÉSE

- 23 A szociális ellátásokra való jogosultságra az EJEE 12. kiegészítő jegyzőkönyvének 1. cikke és az EJEE 14. cikke alkalmazandó. Annak értékeléséhez, hogy fennáll-e az e rendelkezések értelmében vett hátrányos megkülönböztetés, az EJEB „jelentős meggyőző értéket” tulajdonít a Bíróság megállapításainak. Márpedig a Bíróság már megállapította, hogy számos luxemburgi rendelkezés hátrányosan megkülönböztető jellegű a határ menti ingázó munkavállalók tekintetében (például: 2013. június 20-i Giersch és társai ítélet [C-20/12, EU:C:2013:411]; 2016. december 14-i Bragança Linares Verruga és társai ítélet [C-238/15, EU:C:2016:949]; 2019. július 10-i Aubriet ítélet [C-410/18, EU:C:2019:582]). A határ menti ingázó munkavállaló „családtagja” jogállásának megszorító értelmezését elfogadva a megtámadott ítélet újabb, jogellenes hátrányos megkülönböztetést alkalmazott a határ menti ingázók és a belföldi illetőségű munkavállalók között, ami állampolgárságon alapuló közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül, és nem alapul semmilyen jogszerű célon. E döntésükkel a fellebbviteli bíróságok megsértették a fent említett rendelkezéseket.

3. A COUR DE CASSATION (SEMMÍTŐSZÉK) ELEMZÉSE

Az európai uniós jog értelmezéséről

- 24 A 2020. április 2-i Caisse pour l'avenir des enfants (A határ menti ingázó munkavállaló házastársának gyermeke) ítéletében (C-802/18, EU:C:2020:269) a Bíróság a határ menti ingázó munkavállaló azon jogát, hogy családi támogatásban részesüljön a házastársa – vagy regisztrált élettársa – gyermeke után, akivel nem áll leszármazáson alapuló rokoni kapcsolatban, annak bizonyításától tette függővé, hogy teljesíti az *e gyermek eltartásához való hozzájárulásra* vonatkozó feltételt.
- 25 Az „eltartáshoz való hozzájárulás” fogalmát a Bíróság eredetileg annak kimondására használta, hogy a határ menti ingázó munkavállaló szociális kedvezmény címén állami ellátásban, a jelen esetben felsőfokú tanulmányokhoz nyújtott pénzügyi támogatásban részesülhet saját gyermeke után, amennyiben továbbra is hozzájárul a gyermek eltartásához (1992. február 26-i Bemini ítélet, C-3/90, EU:C:1992:89, 25. és 29. pont; 1999. június 8-i Meeusen ítélet, C-337/97, EU:C:1999:284, 19. pont; 2012. június 14-i Európai Bizottság kontra Hollandia ítélet, C-542/09, EU:C:2012:346, 35. pont; 2013. június 20-i Guirsch ítélet, C-20/12, EU:C:2013:411, 39. pont), anélkül, hogy a fogalmat ezen ítéletek meghatározták volna.

- 26 Ezt követően, továbbra is a felsőfokú tanulmányokhoz nyújtott, de a határ menti ingázó munkavállalóval leszármazáson alapuló rokon kapcsolatban nem álló gyermekhez kapcsolódó, felsőfokú tanulmányokhoz nyújtott szociális kedvezményrel összefüggésben a Bíróság pontosította a „tartáshoz való hozzájárulás” kifejezés jelentését, megállapítva először is, hogy az „nem feltételezi az eltartásra való jogosultságot” (2016. december 15-i Depesme és társai ítélet, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, 58. pont), majd hozzátette, hogy „az eltartott családtag minőség ténybeli helyzetből ered. Egy olyan családtagról van szó, akinek támogatását a munkavállaló biztosítja, anélkül hogy szükséges lenne vizsgálni e támogatás igénybevételének okait, és azt, hogy az érintett képes lenne-e javadalmazással járó munkavégzéssel fedezni saját szükségleteit” (58. és 59. pont). Ebből azt a következtetést vonta le, hogy „az eltartott családi minőség olyan ténybeli helyzetből ered, amelyet a tagállamnak, és adott esetben a nemzeti bíróságoknak kell vizsgálniuk. A határ menti ingázó munkavállaló eltartott családtagjának e minősége, ha az e munkavállaló házastársa vagy elismert élettársa gyermekének helyzetére vonatkozik, ekképpen objektív körülményekből tűnhet ki, például, ha e munkavállalónak és a hallgatónak közös lakóhelye van, anélkül hogy meg kellene határozni, hogy miért járul hozzá a határ menti ingázó munkavállaló a hallgató eltartásához, vagy anélkül hogy pontosan számszerűsíteni kellene e hozzájárulás mértékét” (60. pont).
- 27 A Bíróság ezt követően a „tartáshoz való hozzájárulás” kritériumát alkalmazta arra a kérdésre, hogy a határ menti ingázó munkavállaló részesülhet-e családi támogatásban egy olyan gyermek után, akivel nem áll leszármazáson alapuló rokon kapcsolatban, és határozatának indoklásában kimondta, hogy „a határ menti ingázó munkavállaló gyermeke, aki közvetve részesülhet az ez utóbbi rendelkezésben szereplő szociális kedvezményekben, nem kizárólag azt a gyermeket jelenti, aki leszármazáson alapuló rokon kapcsolatban áll e munkavállalóval, hanem az említett munkavállaló házastársának, illetve regisztrált élettársának gyermekét is, ha e munkavállaló hozzájárul e gyermek eltartásához. A Bíróság szerint ez az utóbbi követelmény olyan ténybeli helyzetből ered, amelyet a hatóságoknak és adott esetben a nemzeti bíróságoknak az érintett által benyújtott bizonyítékok alapján és anélkül kell értékelniük, hogy meg kellene határozniuk e hozzájárulás okait, vagy számszerűsíteniük kellene annak pontos mértékét” (2020. április 2-i Caisse pour l’avenir des enfants [A határ menti ingázó munkavállaló házastársának gyermeke] ítélet, C-802/18, EU:C:2020:269, 50. pont). A Bíróság valójában pontosította, hogy „a gyermek biológiai apja nem fizet tartásdíjat HY után. Úgy tűnik tehát, hogy HY anyjának házastársa, FV hozzájárul a gyermek eltartásához, amit azonban a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia” (52. pont).
- 28 A Bíróság megállapította továbbá, hogy „a határ menti ingázó munkavállaló azon »családtagjának« fogalma, akiket a 492/2011 rendelet 7. cikkének (2) bekezdése értelmében közvetve megillet az egyenlő bánásmód, megfelel a »családtag« 2004/38 irányelv 2. cikkének 2. pontja értelmében vett fogalmának, amely magában foglalja a házastársat, illetve az uniós polgár azon élettársát, akivel regisztrált élettársi kapcsolatban él, az egyenes ági leszármazottakat, akik

21. életévüket nem töltötték be vagy eltartottak, valamint a házastárs és az élettárs egyenesági leszármazottait. A Bíróság e tekintetben figyelembe vette többek között a 2014/54 irányelv (1) preambulumbekzdését, 1. cikkét és 2. cikkének (2) bekezdését” (51. pont).
- 29 A Cour de cassation (semmitőszék) abból az állításból, hogy a „tartáshoz való hozzájárulás” kifejezés ténybeli helyzetből ered, azt a következtetést vonja le, hogy nem a Bíróság és a Cour de cassation (semmitőszék) felülvizsgálati jogkörébe tartozó tisztán ténybeli fogalomról van szó, hanem ez a kifejezés annak hangsúlyozására irányul, hogy ezt a kifejezést a gyermek tartási jogának figyelmen kívül hagyásával kell értékelni (lásd: 2016. december 15-i Depesme és társai ítélet, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, 58. pont).
- 30 A Cour de cassation (semmitőszék) ezt követően a fentiekből azt a következtetést vonja le, hogy a szociális kedvezményekre vonatkozó szabályozás keretében a „tartáshoz való hozzájárulás” fogalma az európai uniós jog olyan önálló fogalmának minősül, amely egységes alkalmazást és értelmezést igényel.
- 31 Márpedig ilyen egységes értelmezés jelenleg nem biztosított a vita elemei által felvetett kérdések tekintetében.
- 32 E tekintetben a Cour de cassationnak (semmitőszék) ily módon meg kell vizsgálnia a 2016. december 15-i Depesme és társai ítéletben (C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, 60. pont) foglalt, „objektív [körülmények], például, ha e munkavállalónak és a hallgatónak közös lakóhelye van” kapcsán hivatkozott példa terjedelmét, egyrészt azon kérdést illetően, hogy ezen elemre egyszerű példaként vagy éppen ellenkezőleg, feltételként hivatkoznak-e, amely esetben az a kérdés merül fel, hogy elegendő vagy szükséges feltételről van-e szó, másrészt pedig azzal kapcsolatban, hogy a közös lakóhely finanszírozási módja számít-e, amennyiben meg kell vizsgálni, hogy a határ menti ingázó munkavállaló részben vagy egészben járul-e hozzá az említett finanszírozáshoz.
- 33 A gyermek figyelembe veendő azon szükségleteit illetően, amelyek kielégítéséhez a határ menti ingázó munkavállaló hozzájárul, a Cour de cassation (semmitőszék) azt a kérdést veti fel, hogy csak a gyermek megélhetéséhez szükséges étkezési és alapvető szükségleteket kell-e figyelembe venni (élelem, ruházat, lakhatás, nevelés stb.), vagy általában bármilyen kiadást, beleértve a kényelmi vagy pusztán komfortkiadásokat is (mobiltelefon, étterem, jogosítvány stb.), vagy akár a hivalkodó, fényűző vagy luxuskiadásokat is (elektronikus berendezések rendszeres vásárlása, távoli országokban történő utazás stb.), amelyek célja egy adott életszínvonal biztosítása.
- 34 Azon módozatokat illetően, amelyek szerint a határ menti ingázó a gyermek eltartásához hozzájárul, a Cour de cassation (semmitőszék) azt a kérdést veti fel, hogy a határ menti ingázó munkavállaló gyermek eltartásához való hozzájárulásának közvetlenül a gyermeknek történő készpénzkifizetés formáját kell-e öltenie, vagy a gyermek érdekében eszközölt kiadások formáját is öltheti.

Ugyanebben az összefüggésben felmerül a kérdés, hogy a kiadást – amint azt a főügyészi hivatal következtetései sugallják – a gyermek konkrét, sőt kizárólagos érdekében kell-e teljesíteni, vagy a család közös érdekében felmerült költségeket (jelzálogkölcson havi összege, bérleti díj, közösen használt berendezések vásárlása stb.) is figyelembe kell venni. Továbbra is a konkrét módozatok kapcsán merül fel az a kérdés, hogy a határ menti ingázó munkavállaló által a gyermek eltartásához való hozzájárulással kapcsolatban vállalt költségeknek bizonyos rendszerességgel vagy időszakosan kell-e felmerülniük (ingatlankölcson, bérleti díj, villamosenergia- és fűtési költségek, telefonszámlák stb.), vagy az egyszeri kiadások (ruházati cikkek eseti vásárlásai stb.) viselését is figyelembe kell-e venni. Végül, elismerve, hogy a Bíróság pontosítja, hogy a tényállás értékelése keretében nem szükséges meghatározni a határ menti ingázó munkavállaló hozzájárulásának okait, és nem kell számszerűsíteni annak pontos mértékét (2016. december 15-i Depesme és társai ítélet, C-401/15–C-403/15, EU:C:2016:955, 64. pont; 2020. április 2-i Caisse pour l’avenir des enfants [A határ menti ingázó munkavállaló házastársának gyermeke] ítélet, C-802/18, EU:C:2020:269, 50. pont) a Cour de cassation (semmitőszék) arra keresi a választ, hogy figyelembe kell-e venni bármilyen csekély összegű hozzájárulást, vagy annak jelentős mértékűnek kell lennie, és ez utóbbi esetben e kritériumot a gyermek szükségleteire vagy a határ menti ingázó munkavállaló pénzügyi helyzetére tekintettel kell-e értékelni.

- 35 Emellett a pénzeszközök eredete is kérdéseket vethet fel, mivel bizonyos esetekben a határ menti ingázó munkavállaló házastársával vagy regisztrált élettársával – a gyermek szülőjével – együtt bankszámlát tart fenn, amely arra szolgál, hogy kifizesse azokat a költségeket, amelyekre a bírósági eljárás során hivatkoztak annak bizonyítása érdekében, hogy a gyermek „eltartásához való hozzájárulásra” vonatkozó feltétel teljesült, anélkül hogy e számlát kizárólagosan ő töltené fel, és anélkül, hogy bizonyítaná, hogy milyen mértékben tölti fel ezt a számlát, amely esetben felmerül a kérdés, hogy a gyermek szükségleteihez való hozzájárulás a határ menti ingázó munkavállalótól származik-e.
- 36 A Cour de cassation (semmitőszék) kérdést fogalmaz meg továbbá a Bíróság által a 2016. december 15-i Depesme és társai ítéletben (C-401/15–C-403/15, ECLI:EU:C:2016:955, 62. pont) tett azon pontosítás tartalmát illetően is, amely szerint „az uniós jogalkotó úgy tekinti, hogy a gyermekek eltartását 21 éves korig vélelmezik”: pusztán e korra vonatkozó feltétel folytán vagy más tényezőkkel együttesen úgy kell-e tekinteni, hogy a határ menti munkavállaló hozzájárul a 21 év alatti gyermek szükségleteinek ellátásához.
- 37 Ezt követően meg kell vizsgálni azt a kérdést, hogy a szülők mennyiben járulnak hozzá a gyermek szükségleteihez. E személyek számára a törvény írja elő a tartási kötelezettséget, szemben a határ menti ingázókkal, akiket nem terhel ilyen kötelezettség. A gyermek „eltartásához való hozzájárulás” kritériuma ezzel szemben a tények értékelését követeli meg a határ menti ingázó tekintetében. Ennélfogva felmerül a kérdés, hogy a határ menti ingázó munkavállaló hozzájárulásának kizárásához elegendő-e a szülők tartási kötelezettségének

fennállását és mértékét megállapítani, vagy ezen felül arról is meg kell győződni, hogy a szülők tartási kötelezettségét megfelelő összegben állapították-e meg, és ténylegesen teljesítik-e tartási kötelezettségüket, ami szükségtelenné tenné a határ menti ingázó munkavállaló kiegészítő hozzájárulását. Az ilyen ellátás tényleges kifizetésének hiányában felmerül a kérdés, hogy meg kell-e vizsgálni, hogy a határ menti ingázó munkavállaló házastársa vagy regisztrált élettársa legalábbis megkísérelt-e végrehajtási intézkedéseket elérni, és hogy végső soron a határ menti ingázó munkavállaló hozzájárulása az egyik szülő mulasztását pótolja-e. Ezen eltartási ellátás, valamint azon kérdés tekintetében, hogy azt megfelelő összegben határozták-e meg, a meghatározás bírósági vagy szerződéses úton történő módja esetleg jelentőséggel bírhat. E szempontok kapcsolódhatnak a fent említett azon kérdéshez, hogy milyen, a gyermekkel kapcsolatos kiadásokat kell figyelembe venni. Ha csak a tartási költségeket és a megélhetéséhez szükséges alapvető költségeket kell figyelembe venni, a szülők tartási kötelezettsége főszabály szerint fedezi ezeket a szükségleteket, és tárgytalanná teszi a határ menti ingázó munkavállaló által az ilyen szükségletek fedezéséhez nyújtott kiegészítő vagy további hozzájárulást.

- 38 A gyermek másik szülőjével fennálló kapcsolattal kapcsolatban azt a kérdést is fel kell tenni, hogy van-e jelentősége annak a kérdésnek, hogy a gyermek milyen szabályok szerint tartózkodik felváltva a két szülőjénél, mivel egy kiterjedt kapcsolattartási és elhelyezési jog vagy közös tartózkodási hely a másik szülő főszabály szerint arra készítheti, hogy nagyobb mértékben vállalja természetbeni tartási kötelezettségeit, és kevésbé teszi esetlegesen szükségessé a gyermek szükségleteinek a határ menti ingázó munkavállaló általi fedezését.
- 39 E kérdések mindegyikét főszabály szerint a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó rendelkezések tág értelmezése elvének fényében kell vizsgálni (2016. december 15-i Depesme és társai ítélet, C-401/15–C-403/15, ECLI:EU:C:2016:955, 58. pont), és ebből következően az ilyen tág értelmezési elv esetleges korlátaira tekintettel.
- 40 E megfontolások alapján a Cour de cassation (semmitőszék) előzetes döntéshozatal céljából a Bírósághoz fordul.

4. AZ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALRA ELŐTERJESZTETT KÉRDÉSEK

- 41 A Cour de cassation (semmitőszék) a következő kérdéseket terjeszti elő:
- 1 a) A gyermek „eltartásához való hozzájárulás” fogalmát – amelyből az Európai Unió jogának rendelkezései értelmében a Bíróság ítélkezési gyakorlata a munkavállalók szabad mozgásával és a határ menti ingázó munkavállaló által a valamely tagállamban folytatott keresőtevékenységével összefüggő szociális kedvezményben való részesüléssel kapcsolatban kialakított családtag jogállás következik – házastársának vagy regisztrált élettársának azon gyermeke után, akivel nincs leszármazáson alapuló rokoni kapcsolata, önmagában vagy a

munkavállalók szabad mozgásának biztosítására irányuló rendelkezések tág értelmezésének elvével együttesen úgy kell-e értelmezni, hogy az fennáll az alábbiak alapján, és ennél fogva jogot keletkeztet a szociális kedvezményben való részesülésre:

- kizárólag a határ menti ingázó munkavállaló és a gyermek egyik szülője közötti házasság vagy regisztrált élettársi kapcsolat fennállása alapján;
- kizárólag a határ menti munkavállaló és a gyermek közös lakóhelye vagy tartózkodási helye alapján;
- kizárólag azon tény alapján, hogy a határ menti ingázó munkavállaló viseli az általában a gyermek javára felmerülő bármely költséget, még akkor is, ha az
 - o olyan szükségleteket elégít ki, amelyek nem alapvető vagy tartási jellegűek,
 - o harmadik személy javára történik, és csak közvetett módon szolgálja a gyermek javát;
 - o nem a gyermek kizárólagos vagy sajátos érdekét, hanem a háztartás egészének javát szolgálja,
 - o csak alkalomszerű,
 - o alacsonyabb a szülők által viselt kiadásoknál,
 - o a gyermek szükségletei szempontjából jelentéktelen,
- kizárólag azon tény alapján, hogy a költségeket a határ menti ingázó munkavállaló és házastársa vagy regisztrált élettársa – a gyermek szülője – közös számlájáról fedezik, tekintet nélkül az ott szereplő pénzeszközök eredetére;
- kizárólag azon tény alapján, hogy a gyermek 21. életévét nem töltötte be?

1 b) Amennyiben az első kérdésre adott válasz nemleges, úgy kell-e értelmezni az „eltartáshoz való hozzájárulás” fogalmát, hogy az fennáll és így a szociális ellátásra való jogosultságot keletkeztet, ha az említett körülmények közül kettő vagy több fennállását is bizonyították?

2) A gyermek „eltartáshoz való hozzájárulásnak” a Bíróság ítélkezési gyakorlata a munkavállalók szabad mozgásával és a határ menti ingázó munkavállaló által a valamely tagállamban folytatott keresőtevékenységével összefüggő szociális kedvezményben való részesüléssel kapcsolatban kialakított fogalmát, amelyből az Európai Unió jogának rendelkezései értelmében a családtag jogállás következik, a

házastársának vagy regisztrált élettársának azon gyermeke után, akivel nincs leszármazáson alapuló rokoni kapcsolata, önmagában vagy a munkavállalók szabad mozgásának biztosítására irányuló rendelkezések tág értelmezésének elvével együttesen úgy kell-e értelmezni, hogy az nem áll fenn, és ennél fogva kizárja a szociális kedvezményben való részesülés jogát:

- kizárólag a gyermek szüleit terhelő tartási kötelezettség fennállása alapján, függetlenül
 - o attól a kérdéstől, hogy e tartási követelést bírósági úton vagy szerződés útján állapították-e meg,
 - o attól az összegtől, amelyben a tartási követelést megállapították,
 - o attól a kérdéstől, hogy a kötelezett ténylegesen teljesíti-e ezt a tartási kötelezettséget,
 - o attól a kérdéstől, hogy a határ menti ingázó munkavállaló hozzájárulása pótolja-e a gyermek szülőjének mulasztását,
- kizárólag azon tény alapján, hogy a gyermek rendszeres időközönként, kapcsolattartási és elhelyezési jog, váltakozó elhelyezés keretében vagy más módon a másik szülőnél tartózkodik?